

Izhaja trikrat na teden vsaki Torek, Četrtek in Soboto.

Stane za celo leto za Ameriko (izven Chicago) \$3.00. Za Evropo \$3.50. Za Chicago \$3.50.

Issued tri-weekly every Tuesday, Thursday and Saturday.

Subscription for United States (except Chicago) per year \$3.00, for Europe \$3.50. For City of Chicago \$2.50.

LIST ZA SLOVENSKI NAROD + GESLO + ZA RESNICO IN PRAVICO

Sloga jači

ENTERED AS SECOND CLASS MATTER OCTOBER 11, 1919, AT POST OFFICE AT CHICAGO, ILL., UNDER THE ACT OF MARCH 3rd 1879.

Gesloga tlači

ŠTEV. (No.) 35.

CHICAGO, ILL., ČETRTEK 23. MARCA 1922.

LETO (Vol.) VIII.

IZVIRNI DOPIS.

Iz Dolenjskega, 25. febr. 1922. — Kakor se "Edinost" zanima za razmere v stari domovini, tako tudi mi radi kaj izvemo o življu in bitju naših ljubih rojakov po širni Ameriki. A naši radovednosti stavi ovire naš "svobodoljubni režim", ki slovenskim časnikom iz Amerike zabranja pristop v slovenske hiše, po katerih žive marsikateri Amerikanci, ki so več ali manj v stiku s prejšnjimi so-prebivalci. Tudi Vaš list že od novembra ne prihaja več adresatom v roke. Četudi se je semtertje nekoliko ostreje izrazil o načinu vladanja v Jugoslaviji, vendar moramo priznati, da so naši domači listi izrekli že ostreje sodbe, ne da bi jih zasegla cenzura, ki je pa itak po vidovdanski ustavi odpravljena. Ne spominjamo se, da bi bili kje čitali o prepovedi Vašega lista, a ne dobivamo ga vendar ne. Da bi bil nevaren naši državi, ne verjamemo, ker vemo, da so njeni pisatelji in čitatelji pravi domoljubi. Morda se pa Edinost zopet odsko prikaze v veselje svojih bralcev. Mogoče da so bili vanja preveč zaverovani tisti poštni uradniki v Ljubljani, ki so začetkom t. m. stali pred deželnim sodiščem radi tatvine ameriških pisem z dolarji in od katerih jih je bilo pet obsojenih na več kot eno leto v ječo. V poročilih starokrajških listov boste bržkone našli, kake orgije so počenjali. Res so čast delali svobodomiselnosti, h kateremu se prištevajo. Koliko ubogih mamic po Slovenskem bi si bilo opomoglo z dolarji ob neznosni draginji zadnjih let! Kdo bo povrnil škodo storjeno revežem! Na drugo stran pa žalostna prikazen, da se obtežuje stališče tistim uradnikom, ki so krščanskega svetovnega nazora in ki delajo tudi za gospodarski in prosvetni napredek našega ljudstva. "Samostojni" poslanec Majcen iz Št. Janža je stavil interpelacijo na pravosodnega ministra radi sodnega svetnika Dr. Fišingerja v Novem mestu. Pomislite, kaka pregreha je to, če je on bil izvoljen za načelnika kat. prosvetnega društva in v svojih govorih društvениke bodril k ljubezni do Boga, naroda in domovine! Denunciacija je za zdaj, kakor se čuje, dosegla to, da je imenovan odločil načelnik in mandat občinskega odbornika, a z njim sta morala tudi druga dva svetnika zapustiti svoja častna mesta.

Denuncijanti so nehota zadeli tudi sebe. Poleg tega je v mestnem zboru sedaj gospodujoča meščansko-gospodarska (!) stranka prišla v manjšino vsled vstopa namestnikov gorenjih odbornikov.

Kolikor bolj liberalci ovirajo krščansko organizacijo, toliko bolj se ona razvija tudi po Dolenjskem. Ljudje spregledujejo in sklepajo, da je le ta organizacija v resnici za njih blagor potrebna in koristna. Le tu se nahaja požrtvovalnost, drugod (Nadaljevanje na 2. strani.)

RAZNE NOVICE.

ANGLIJA LOVI POVZROČITELJE NEMIROV V AFRIKI.

Johannesburg, Africa, 21. marca. — Stavka, ki je obrnila na sebe s svojimi nemiri pozornost celega sveta, je končana. Strojne puške in poljsko topništvo, ki jih je vporabljal britska oblast proti stavkarjem je utihnilo. Toda ta zadeva še ni končana. Britske oblasti so pridno na delu in love povzročitelje stavke in nemirov, kateri so imeli baje načrt, da bodo s stavke razvili pravo revolucijo. Kakor se poroča tiči pod ključem britskih oblastij že nekako nad 6000 oseb, ki bodo morali pred britski vojni sod rači zadnjih nemirov v Afriki.

BREZDELJE V ANGLIJI SE ŠIRI.

London, 21. marca. — Blizu tri tisoč različnih tovarn je bilo zaprtih včeraj za nedoločen čas radi pomanjkanja naročil. Na stotisoče delavcev je brez dela.

ADIJO, PA ZDRAVA OSTANI.

To lahko zažingajo sedaj naši zastopniki razoroževalne konference v slovo pogodbi, katero so skrpucali zadnje mesece v Washingtonu. Senat je prerezal pogodbo, a ker ni v nji za Združene Države nikakega koristnega zrna, jo bo naš senat prav gotovo zagnal med staro šaro! In to v veliko veselje ameriškega naroda, a na veliko žalost pa, angleškega John Bulu!

PREHODILA 6. MILJ V SPANJU.

Frankfort, Ind. — Petnajstletna Beatrice hčerka družine Pitman, je pred par dnevi vstala iz postelje ponoči v spanju in šla na prosto ter prehodila 6. milj po deželi, nakar se je šele prebudila. Zanimivo je, da se je v spanju popolnoma oblekla in šla ven v deževno noč. Šele, ko je premočila do gola se je zbudila iz spanja.

OKRADLI ZLATARJA.

St. Louis, Mo., 20. marca. — Nad dvajset tisoč dolarjev vredne zlatnine je odnešene Albertu Elsnerju, trgovcu z zlatnino v St. Louis. O tatovih ni nikakega sledu.

TUDI PROTI KATOLIŠKIM UREDNIKOM.

Denverski katoliški tednik "The Denver Catholic Register", je dobil grozljivo pismo. Pismo se glasi: "Romanist je najslabši človek na svetu, zato pa morajo: on in niger in I. W. W. in žid in vsi slabi državljani ven iz dežele! K. K. K."

Trije k pomenijo Ku Klux Klan. Da je osem katoliških duhovnikov trpelo zadnjega polleta nasilje v Združenih Državah, je značilno. Katoliški možje, pripravite se! Tudi mi gremo v boj.

NORA ŽENSKA.

V Chicago je umrla neka Nrs. Sadie Howard, ki je zapustila v svoji oporoki \$16.000 svojim trem psom. Psi naj ostanejo v njeni hiši, kjer naj se skrbi za nje. Ko bodo pa poginili, se pa cela dedščina, nekako \$40.000 izroči društvu za varstvo otrok, Arkansas Children's Home Society v Little Rock, Ark.

UMORI V ZDR. DRŽAVAH.

Tekom zadnjih let izvršilo se je v Zdr. Državah povprečno letno več kot 9000 umorov. To bi bilo skoraj 25 umorov na en dan! Mehika ni pobila toliko ljudi tekom svojih vojn. Celo ruski odbori, ki so bili proti revoluciji, ne spravijo tako visokega števila vkup. V Zdr. Državah se je izvršilo več umorov ko v Angliji, Franciji in Nemčiji vkup.

V primeri z evropskimi brati smo pravcati rod morilcev. In kar je čudno pri tem, je trditev, da so izvršili te umore črnici ali pa — inozemci; Če bi bila res to resnica — kar pa ni — potem moramo nehoti vprašati: "Odkod to, da postanejo ljudje, ki so bili v starem kraju tako miroljubni, naenkrat take krvoločne zverine, ko pridejo v našo deželo?"

Resnica je, da smo Američani jako nemirno, nepokojno ljudstvo z vročim temperamentom. Naša politika in naše gospodarstvo ne gre vedno po dobro premišljenih potih. U-soda človeka je tu daleko različna od usode človeka po drugih krajih. Gremo gori in doli, danes največji bogataš, jutri že zadnji berač; ljubosumja in drugih strastij ne manjka, žentev je pogosto le predigra bližnje zakonske ločitve — in vse to le pospešuje umore.

ODSTRANITEV GOVERNERJA.

Nasprotniki governerja Smalla in njegove stranke delajo z mrzlično silo v državi Illinois, da bi dobili leto pri volitvah dovolj svojih pristašev v zbornico, da bodo governerja Smalla odstranili iz njegove službe. Nasprotno se pa stranka župana Thompsona, katere kandidat je sedanji governer trudi na vso silo, da bi se vzdržala na površju. Obe stranki sta pa republikanski.

NEW YORŠKI ŽUPAN V CHICAGO.

New Yorški župan Hylan bo govoril v Chicago na banketu Kolumbovih vitezov v soboto o priliki sprejema več sto kandidatov v četrto stopnjo tega reda. Ker je župan Hylan demokrat in odločen katolik, je značilno, da so ga Kolumbovi vitezi povabili za glavnega govornika sem v Chicago, ki je vendar popolno republikansko mesto. To znači veliko spremembo med vodilnimi krogi v Chicago v političnem prepričanju. — Da, sedanja administracija se ni izkazala.

ZLOČINSTVO V CHICAGO.

Zločinstvo v Chicago tako narašča, da so se vodilni krogi čutili poklicane, da so izdali resen poziv: Me-

ščani, vsi na boj proti zločinstvu! Očbor meščanov za zboljšanje razmer v mestu Chicago trdi, da so tega krivi samo sočniki, ki ne izvršujejo svoje službe, da bi delili pravico, temveč da bi branili svoje politične prijatelje. To je strašna obtožba, ako je resnična in je silno obžalovana vredna. — Tudi sleparski odvetniki, ki zagovarjajo razne zločince, o katerih vedo, da so zločinci, pa jih vendar zagovarjajo, nosijo velik del odgovornosti za te razmere.

PROTI URADNIM POBOLJŠEVALCEM.

Vedno glasneje se čuje glas iz naroda proti uradnim reformistom našega javnega življenja, ki hočejo s policijsko palico ljudi prisiliti da bodo dobri. Podobni so mačehi, ki misli, da bo dosegla ves uspeh pri vzgoji pastorka z vednim pretepanjem. Te dni se je oglašil proti tem tudi Mr. Carpenter, prominenten mož iz Philadelphie. Kolikor bolj boste zboljševali ustavo z raznimi dostavki, toliko večjo škodo bo imel narod. 14. in 15. dostavek dajeta nigrum pravico državljanstva. Toda še le državljanska vojska jim jo je zagotovila, pa še danes velik del nigrinov nima nikakih pravic. 17. dostavek je nameraval doseči pravičnost pri nastavljanju senatorjev, pa je senatorje ponižal v navadne politike, 18. je hotel narod narediti treznej, pa ga je še bolj pahnil v pijančevanje in mu vzel vse spoštovanje do postave. Če hočemo narod poboljševati, dajmo mu ideje!"

LASTNIKI PREMGOGOKOPOV TRDOVRATNI.

Lastniki premogokopov so se izjavili, da se ne bodo pogajali s premogarji, da morajo streti njih upornost. — To kaže njih arogantnost in njih zaslepljenost. Prav nobena krivica se jim ne bo zgodila, ako bodo doživeli težke čase, ako bodo oni sebe "strli."

ALI SI ŽE NAROČIL.

Deset iztisov vsaj brošurice: "Kaj pravi slovenski premogar?" — Stane samo deset centov. Krasna brošurica je, ki zasluži, da je prečita vsak rojak. — G. župnikom jo damo veliko ceneje, ako jo naroče za celo svojo župnijo.

RUSKI BEGUNCI V KATOLIŠKO CERKEV.

Na Francoskem živi veliko ruskih beguncev. Pariški pomožni škof je bil od sv. očeta imenovan posebnim škofom teh Rusov. Sv. oče je daroval večjo svoto za nje, da se bo poskrbelo za njih telesne in dušne potrebe. Ti Rusi trumoma prestopajo v katoliško cerkev.

NOV BOJ ČEŠKE VLADE PROTI KATOLIKOM.

Prostozidarski fanatik Masarik in njegovi trabantje divjajo dalje proti katoliški cerkvi. Milijone dolarjev ameriškega protestantskega denarja je šlo v to deželo, s katerim se bo kupilo "katoliške duše" za Husitizem in odpač od vere.

KATOLIŠKI VESTNIK

EVHARISTIČEN SVETOVEN KONGRES.

Kakor se poroča, se bo vršil evharističen svetoven kongres v Rimu od 24. do 29. maja, kakor je bilo prvotno določeno. Ob smrti papeža Benedikta XV. se je poročalo, da se kongres ne bo vršil. V Zdr. Državah se je ustanovila "molitvena križarska vojna", da izprosi od Boga milost, da bi bilo sv. Očetu mogoče, da bi vodil procesijo in nesel Najsvetejše po cestah večnega mesta.

ZA PRAZNOVANJE VELIKEGA PETKA.

Kolumbovi vitezi v San Francisco so začeli veliko agitacijo po mestu, da bi se veliki petek dostojno praznoval. Sklenili so pozvati vse trgovce in tovarnarje, da naj dajo svojim delavcem od 12. do 3. popoldne prost, ko se po cerkvah opravljajo tako zvane "pobožnosti smrtnega boja", ki trajajo tri ure. V vseh večjih cerkvah cele Amerike so že vpeljane z velikanskimi uspehi.

PRAVOSLAVNI RUTENCI ZA RIM.

Veliko gibanje se je začelo med pravoslavnim delom Rutencev za združenje z Rimom. Vendar je pa objeđen tudi velika agitacija, plačana od angleške vlade, ki želi Rusine, da bi se pridružili anglikanski cerkvi. Veliko vprašanje je, kaj bo narod naredil. Na vsaki način pa se bo odtrgal od moskovskega Patrijarhata. Ta svetovna vojska je očitno zadala smrtni udarec tuči Pravoslavlju.

DENARNE POŠILJATVE

VAŠ DENAR bo na svojem mestu najhitreje, ako ga pošljete skozi naše podjetje. Dostavimo denar na najbližnjo pošto prejemnika. Začasno nam ni mogoče podati pravih cen za jugoslovanske krone ne dinarje. Svetujemo, da začasno pošiljate, svoje pošiljke v ameriških dolarjih. Za pošiljke v Amerikanskih dolarjev smo dobili posebne cene in računamo sedaj tako-le:

Od \$ 1.00 do \$ 25.00.....	\$.40
Od 25.00 do 50.00.....	.75
Od 50.00 do 75.00.....	1.00
Od 75.00 do 100.00.....	1.50

Za vsa nadaljna nakazila pa računamo po 1c in pol od vsakega dolarja.

Za italijanske lire:

50 lir	\$3.25
100 lir	6.10
500 lir	28.00
1000 lir	55.00

Vse pošiljke naslovljajte na: BANČNI ODDELEK "EDINOSTI", 1849 W. 22nd St., Chicago, Ill.

EDINOST.

GLASILO SLOVENSKEGA KATOLIŠKEGA DELAVSTVA V AMERIKI.
Izhaja trikrat na teden.

Slovenian Franciscan Press

1849 W. 22nd Street,

Telephone: Canal 98.

Chicago, Ill.

ADVERTISING RATES ON APPLICATION.

Published Tri-Weekly by
SLOVENIAN FRANCISCAN FATHERS, 1849 W. 22nd Street, Chicago, Ill.Entered as second-class matter October 11, 1919, at the post office at Chicago, Ill.
under the Act of March 3, 1879.

Kameleonstvo -- kje je?

Naši možičeljni s "ta rdečo polimano marelo", s katero slepe slovenski narod po Ameriki, so pisali o "kameleonstvu" slovenskih katol. časnikarjev in vsi so jim kameleoni, samo oni so strašansko "štangid farbece."

Toda ko bi se ti možičeljni vsaj za svoj nos prijeli! Seveda, ti možje računajo na strašansko nevednost in zarukanost svojih pristašev, ker drugače bi si ne upali tako neumno slepiti, kakor slepe. Nas katoliško zavedne delavce bi seveda ne mogli. Iz tega sklepamo, kako so v resnici strašno pomilovanja vredni oni zaslepljeni rojaki, ki se jim dajo za nos voditi, ki jim vrjamejo.

Kar pogledjmo, kje je bilo kameleonstvo?

Najprej so se rdečkarji izjavili po Kristanu, da so za Avstrijo, zahtevajo samo slovensko avtonomijo. "Mi smo odločno proti slovenski neodvisnosti, ker slov. narod ni zrel še za samostojnost." To je dobesečna Kristanova izjava. To je bilo takrat, ko se je šlo za Slovensko Ligo.

Ko je šlo javno mnenje v Ameriki med Slovenci preko njih rdečega avstrijskanstva in so videli, da se na ta način ne bo dalo slepiti in narodno edinost razbijati, so se izjavili, da so za slovensko republiko in sicer samostojno. Bili so odločno proti Jugoslaviji.

Ko jih je javno mnenje zopet pogazilo in so videli, da ne bo šlo tako dalje, in je Jugoslovanska ideja vedno bolj zmagovala, so si ustanovili Republikansko Združenje, ki je bilo sicer za Jugoslavijo, toda za federalno republiko. O kaki monarhiji niti vedeti niso hoteli. Pridušali so se, da njih socialisti nikdar z monarhijo ne bodo šli. Nabirali so celo milijonski fond, kakor kaže njih tajni ferman med kampanjo, tudi proti Srbiji.

In danes? Kdo je največji podpornik monarhističke Jugoslavije? Kdo je največji zagovornik nesrečnega centralizma, ki je uzrok vsega preletstva v Jugoslaviji? Ali ne oba Kristana in vsi njihovi pristaši, ki so sedaj na krmilu vlade?

Kdo je v opoziciji vlade sedaj in cel čas? Ali ne samo Slovenska Ljudska Stranka? Kdo se bori tako junaško za ljudske koristi proti rdečim in liberalnim oderuhom in koritarjem? Ali ne samo peščica še pametnega dela slovenskega ljudstva, ki je združeno v Slov. Ljudski Stranki? ali ne slovenska duhovščina?

Socialisti pa? Ali niso zatajili vseh svojih principov, in vseh svojih idealov?

Ali ni sramota, da mož kakor je Kristan, ki se je tukaj bil po prsih kot tolik nasprotnik kralja, ki je z blatom ometal vsacega, kdor je bil samo Jukoslovan, češ da je kraljevaš in suženjska duša, ki se je tukaj bil; nikdar kralja! nikdar cesarja! — republika ali pa nič! pa sedaj mirno zoblje seno iz polnega korita vlade in pomaga nekaterim protiljudskim elementom, da se vzdrže na krmilu?

Vprašamo, ali je kdaj kak katoliški duhovnik ali kak katoliški poslanec ali kak katoliški list tako sramotno spreminjal svojo barvo?

In vsi rdeči "delavski" listi v Ameriki ali niso enako spreminjali barvo?

Rojaki, kar spomnite se nazaj! Kajne, katoliško zavedni delavci, kako so pomilovanja vredni ti naši ubogi rdeče pobarvani sotrpini! Toliko rdeče barve so jim namazali na njih možgani, da reveži eno ped daleč pred seboj ne mislijo več in da jim smejo tolike laži in tako očevidno, ko jih vsakdo, lahko sam vidi, natvezati, pa jim vse vrjamejo!

Proletarcu pa pravimo, sram Vas bilo!

* * *

In potem si pa upa ta kameleon spraviti se na katoliške liste!? Imamo tudi katoliški listi lahko svoje napake, toda nobenemu izmed slovenskih ne morete očitati kameleonstvo. Naša "Edinost", od kar jo imamo mi v rokah, ni še za pičico farbe spremenila. Kakoršna je bila pred petimi leti, taka je danes. Enako je bil ameriški Slovenec za Avstrijo, pa je do danes ostal dosleden v tem svojem prepričanju. Ako je bilo "Glasilo" za Jugoslavijo, je danes enako.

Zato smo katoliški Slovenci ponosni na svoje liste, ker vidimo kako dosledno so šli naprej vsak v svojem prepričanju.

Vi, rdeči so-rojaki, Vas pa v resnici pomilujemo in se nam v srce smilite da vas smejo ti sleparji tako voditi za nos! O reveži!

Iz slovenskih naselbin.

Barberton, Ohio. — Dopisnik iz naše naselbine v teti "Prosveti" želi vedeti, zakaj tukajšni Slovenci želimo imeti svojo cerkev in šolo. V naslednjih vrsticah želim pojasniti, ne dopisniku "Prosvete", ampak čitateljem "Prosvete". Dopisnik bi to moral sam vedeti, ker sam pošilja svoje otroke v katoliško šolo, ker pa mislim, da je veliko Slovencev pri narodni jednoti, kateri bi radi pošiljali svoje otroke v katoliške šole, pa tega ne morejo, kajti veliko jih živi v krajih, kjer katoliške šole sploh ni. Torej k stvari.

Da Slovenci v Barbertonu želimo imeti svojo slovensko katoliško šolo in cerkev, je veliko vzrokov, pa

magali, pa se bode mati prav lahko dobro vzdrževala ne da bi se otrokom kaj poznalo. Tako tudi mi! Naša mati je sv. katoliška cerkev, katera je pa materielno odvisna od naših darov. Tudi tu pri nas smo navdušeni in bomo in hočemo biti složni, kakor dobri bratje in sestre in vsak po svoji moči darovati, pa bomo cerkev in šolo prav lahko vzdrževali. Drugič: Mi katoliški Slovenci hočemo vzgojiti svoje otroke v dobre državljane. Pa ne samo v dobre državljane Združenih Držav, ampak tudi v dobre državljane kraljestva božjega, katero je tudi podobno kraljestvu na zemlji. Sv. mati kat. cerkev ima tudi med nami barbertonskimi Slovenci dobre in slabe državljane, hvala Bogu, 99 procentov je dobrih. Za slabe državljane postavim za vzgled dopisnike socialistično prisiljene "Prosvete". Ali je to ameriško, ko se vera bližnjega in še celo vera tisočev članov, ki so tudi plačevalci "Prosvete", dasi prisiljeni, ob enem pa tudi katoliške cerkve, pa se jih naprej in naprej napada? Ne! To je rusko, boljševiško postopanje. Da, rojaki, to je srednjeveško, kar dopisniki "Prosvete" tako povdarjajo. Ustava Z. D. nam daje zagotovilo, da ima vera popolno svobodo v naši novi domovini. To je v ustavi Z. D., zato bi prosil dopisnike "Prosvete", da bi šli v večerno šolo in se tam malo olike naučili in pa ustave in postav Z. D. Rojaki, Slovenci! Na milijone dobrih državljanov Z. D. spoštuje našo sv. vero, nas še nikdar niso napadali. Lastni rojaki, zgubljene sirtote, pa nas sramote v "Prosveti" brez prenehanja. Bratje, Slovenci, če smo možje, kakor so bili osvoboditelji naše nove domovine, mora biti temu enkrat konec. Ne dovolimo tega, da se nas bode sramotilo po listih! V naši naselbini je veliko članov narodne jednote, ki so navdušeni za sv. vero, ki po svoji moči podpirajo cerkev in šolo. Zakaj se jih potem napada? Niso li naši bratje in sestre? Sramota za "Prosveto", ki dela naprej in naprej prepir med lastnimi rojaki. Tudi to ni ameriško! to je divjaško! Rojaki, danes smo pa v času omike in kulture, zato proč od divjakov. Zahtevamo, da se divjaki od nas odstranijo, ali pa mi pustimo tako jednoto, katere glasilo napada nas in našo vero. Ako imamo svobodo od Z. D., zahtevamo svobodo tudi od glavnih uradnikov te jednote. Besedo pri tem imamo tudi člani jednote, saj se glavni uradniki pasejo na stroške naših krvavih žuljev.

Tretjič. Da mi hočemo imeti slovensko kat. šolo in cerkev je vzrok, ker želimo in hočemo, da bodo naši otroci dobili dobro podlago za pošteno življenje, ker dobro vemo, da je vzgoja v kat. šoli edini dober fundament za pošteno življenje. Kaj je slaba vzgoja, vidimo dan na dan mnogo vzgledov od dopisnikov "Prosvete", kateri ne poznajo nobene meje v obrekovanju, venomer pljujejo v lastno skledo. Mnogo dopisnikov "Prosvete" napadajo katoliško cerkev, otroke pa pošiljajo v katoliško šolo. Kaj pomaga, ako otrok hodi čez dan v katoliško šolo, doma pa ima vzgled in nauke ravno nasprotne? Takih starišev otroci ne bodo nikoli veliko vredni. Vlačili jih bodo po ječah in "Prosveta" bode pisala, kakor je že, da so otroci kat. šol v ječah, tega pa ne pove, da so vsega tega krivi taki sleparji, kakor so okrog "Prosvete." Ako bi taki otroci imeli še doma vzgojo, kot so jo imeli v šoli, da bi stariši vsaj ne podirali, kar se je v kat. šoli zidalo, pa bi bili srečni otroci in stariši. Ker pa stariši sramote to, kar je otroku najbolj svetega, bodo pa otroci, ko odrastejo, prav tako prokletstvo starišem, kakor so sedaj stariši otrokom samim. Rojaki, ali nimam prav? Ali ni v resnici nujno potrebno, da poskrbimo za naše otroke? Da! In to vsak ve, ako le čez svoj nos vidi. "Naprednjaki v gobezdanju" tega seveda ne bodo pripoznali, kajti treba je trezno mi-

slečega moža, da zna kaj prevdariti in razsoditi. Treba pa je tudi "munšajnarja", pa bode še tako koristno delo napadel in sramotil, ker drugače sploh zmožen ni in takih se ne manjka med dopisniki "Prosvete." Naj te skromne vrstice služijo v obrambo slovenske župnije Presv. Srca Jezusovega, za katero je naše milo slovensko ljudstvo v Barbertonu tako navdušeno in katero z velikim trudom, s svojimi krvavimi žulji postavlja cerkev, ki bode svetišče božje in šolo, kjer se bodo naši otroci učili milega materinega jezika. Ob enem pa naj te moje vrstice služijo v pojasnilo čitateljem "Prosvete", zakaj Slovenci v Barbertonu tako navdušeno delamo za slovensko šolo.

Dopisniki "Prosvete" in vsi sleparji in socialistični koritarji pa naj si zapomnijo besede velikega moža prvega predsednika Združenih Držav ameriških, George Washingtona kateri je rekel: "Kdor spodkopa vero in moralo, ta dva stebra države, ni dober državljani."

Pozdrav čitateljem. Tebi list pa, da kmalu postaneš dnevnik! X.

TRI VRSTE KATOLIKOV.

Pri izvanredni konvenciji Reda Katoliških Borštinarjev, podporne katoliške organizacije, je imel slavnostni govor Monsignore Kelley, predsednik Church Extension Society, ki je jako mojstersko naslikal tri vrste katolikov, v katere smo razdeljeni.

Prva vrsta katolikov so katoliki iz navade. Katoliki so, ker sta bila njih oče in mati katoliška. Gre v cerkev, zato ker je bil od mladega navajen tako delati. Ti katoliki gredo k svetim zakramentom, ker je pač tako zapoved cerkve in ker so tako naučeni. Njemu je vera pač samo to, kar mu je vsakdanja obleka. Oblači se tako, kakor se vsi drugi njegove vrste in zato, ker se vsi drugi. To so nezavedni, mlačni in površni katoliki.

Druga vrsta so zakramentalni katoliki. Ti katoliki vrše vero zato, ker vidijo v veri, da jim koristi. Vse vrše bolj iz nekega sebičnega namena. Vrše jo za to in toliko, kolikor in ker njim samim služi in ker hočejo dobiti koristi, katere daje.

Tretja vrsta je pa katoliška inteligenca to je tisti, ki so katoliki iz prepričanja pa bili učeni, ali neučeni. Oni poznajo vzvišenost naukov katoliške Cerkve, poznajo njeno lepoto, njeno korist in potrebo za svet in za srečo ljudi. To poznanje vere jih pa navdušuje, da krepko nastopajo za njene koristi. Ti katoliki so stebri cerkve in blagoslov za svet.

"Ti zadnji katoliki", rekel je govornik, so tudi najbolj uspešni delavci pri katoliških organizacijah. In kolikor več takih katoliških inteligentov ima kakšna organizacija, toliko bolj napreduje, kolikor manj, toliko bolj nazaduje."

"Vaša organizacija", je rekel, "je sicer podporna organizacija. Vendar ni sebična, ki bi imela pred očmi samo denarne koristi svojih članov. Ako bi bila samo podporna in bi gledala v prvi vrsti in edino samo na ta del svojega delovanja, že zdavnaj bi je ne bilo ali bi pa ne bila na tej višini, na kateri je vaš red Borštinarjev. Zato lahko rečem, da je bila vaša organizacija vedno v vrstah katoliških inteligentov, kajti zavedali ste se vedno, da so ideje prve, da so le ideje, ki bodo pospeševale tudi vse drugo vaše delo in vašo organizacijo, temu primerno ste delovali najprej in pred vsem za ideje! Delajte tako tudi v prihodnje in napredek vam je zagotovljen!"

Gotovo krasno spričevalo tej krasni organizaciji, ki ima tudi med Slovenci več podružnic.

(Nadaljevanje z 1 strani.)

moli koritarstvo svojo peto. V Novem mestu je imela SLS. mnoga desetletja kmetijsko podružnico v svojih rokah, a "samostojneži" so toliko časa vrtali, da so si jo z nasiljem

pridobili. Ves napredek gospodarski in duševni po Dolenjskem v zadnjih 30 letih je zasluga vzajemnega delovanja v kmetijski družbi in Dolenjskih Novicah, ki so dajale smerne gospodarskemu in izobraževalnemu gibanju. Razdor so ob prevratu med kmete zanesli zavedni koritarji, pridobljeni za agitatorje po zviti kapitalistih ali pa v nadi bolj-ših služb, kakor spričuje poznejši izid. Kakor znano, imamo na Grmu kmetijsko šolo. Prejšnji in sedanji ravnatelj sta bila glavna agitatorja za samostojneže. V priznanje je bil inženir Vedrnjak imenovan, a ko se pri ravnateljstvu ni izkazal strokovnjaka, je prišel na vrsto vinarski nadzornik Skalicky, ki tako zdej spaja dve boljši službi v svojih rokah; svojo lepo vilo zdaj lahko da v najem, ker ima kot ravnatelj obširno stanovanje. — Ker po vseh indicijah samostojna stranka v bodoče ne bo več vlekla, zato se frakarski demokrati ogrevajo za "radikalno stranko iz Srbije", mogoče da vjamemo kaj kalinov na svoje limance. In res se že na neki gostilni na glavnem trgu blišči napis "tajništvo jugoslovanske radikalne stranke. Ka-ka hinavščina in zboraba lepega naziva "jugoslovansk", kajti ko se je šlo za to, kako ime naj dobi naša država, so uprav demokrati po bivšem ministru dr. Kukovcu odklonili "Jugoslavijo" in se izrekli za SHS.

Ljubljanska "Gospodarska Zveza" je previdno ravnala, da je v bivši Ferličevi hiši na velikem trgu otvorila prodajalno za vse kmetijstvu potrebna stroke tako da somišljeniki ljudske stranke ne bodo odvisni od svojih nasprotnikov, ki so zavrgli krščanska načela za napredek slovenskega ljudstva. Prav v isti hiši se je 9. januarja odprla "Ljudska posojilnica" po zgledu ljubljanske. Da je bila potrebna, se kaže iz prometa, ki je koncem januarja dosegel že en milijon. Tudi Vam, rojaki, ki se kanite še čez čas vrniti v staro domovino, toplo priporočamo, da nalagate svoje prihranke v Ljudski posojilnici. Lahko se pa tudi poslužujete podružnice "Slovenska Es-komptne banke", ki posluje v Oblakovi hiši na glav. trgu v Nov. mestu ter zamenjuje dolarje in drugi denar. To so skusili že oni rojaki, ki so se že vrnili in jim ni bilo treba kakor pred par leti hoditi menjavati v Zagreb ali Ljubljano z obilnimi troški. Ta predpust je obilen na porokah, v novomeški okolici je sklenilo zakonsko zvezo več vrnivših se Amerikancev; bili vsi srečni. — Izobraževalna organizacija napreduje to—in onstran Gorjancev. Dokaj zaostali so bili Brusničani, a fantje so se okorajžili in že prirejajo v društvo spošbudne igre. Istotako so si na oni strani tudi Suhorci osnovali izobraževalno društvo. Prav da dajejo lep zgled tembolj, ker jih je cerkvena oblast odlikovala s tem, da je začasno prenesla dekanijski sedež na to najmlajšo župnijo v Belikrajini. Odlikovala se je dozda v duhovnem napredku, naj se v bodoče tudi v narodnem in kulturnem obziru. Oni Suhorčani, ki so v Ameriki in sicer po svetu dokaj skusili, naj s svojimi občani več čitajo, imajo poučne govore in se poprimajo umnega gospodarstva, pa bo prišla lepša bodočnost.

Tudi v Sloveniji vihra boj za šolo. Moderni jo hočejo postaviti na svetnomoralno podlago, a naše ljudstvo hoče katoliško šolo. To je dokazalo tudi zdaj pri volitvah v okrajne šolske svete. Liberalci bi se jih radi polastili in vlada jim gre na roke, a krščanski možje se na daju preslepiti. Skoro po vseh sodnjih okrajih so zmagali pristaši SLS.

Kako lahko mišljeno postopajo v Belgradu, kaže slučaj s krošnjarstvom. Znano je, da se ribniški in kočevski okraj pečata s hišno obrtjo, od katere se živi do 10.000 družin. In kratkoma se kar prepove krošnjarstvo s suho robo. In vendar je bilo to le v korist proizvajalcem in odjemalcem. Narodni poslanec Škulj je storil vse korake, da se škoda odvrne.

Jejmenasta! Jejmenasta! Kdu be si tu mislu! Sej mi je kar špraha zmejšalu! Taku lajpu sem že znov pa krajnsk pisat inu govar, de sa me že tud moj gorajnski loncmani poškatlal, de sem se že prov fajn nehne špraha nauču. No tek zdej se mi je pa vsa ta špraha spet zmejšala, de mi kar ne gre več. Inu sej prozaprov še sam ne vajm, ktera je moja špraha, in kaku be je imen-vov. Onj sa djaj, de govarim pa kačevsk. Drug sa djaj, de pa rajbensku, tretji sa djaj, de pa Ježansku, spet drug sa djaj, de pa Luošku, al Hribovsku, še en coklar mi je un dan djau, de pa coklarsk. Taku de zdej že rajs sam ne vajm, od kod sem doma in kakšna špraha govarim. Un dan sem sreču sujga prjatla Telebana, k je barka vazu vad Martina pa Lincon štrit, pa me je vprašu: "Pavle, kakšna špraha ti prov za prav govoriš, de te bom saj vajdu klicat s ta pravem imenom."

Sem pa djau: "Veš moj lubi Kozla-ma sej še sam ne vajm več."

Tek vidijo dons inu je pa rajs špraha zmejšalu. Vejo pa pravim, de od samga vesela s mi je ta trubel zgodu. K sem taku strašansku veseu inu srečen, de be kar paskakvov. I kaku be pa ne? Sej ste bral kaku strašansk me imajo ledje rad in kaku me lajkajo. Sej zdej že vsi vaš prjatlje ne znaja družga pisat, kukr Pavle, pa Pavle! pa Pavle! Kaj se mejnte! Tu nej kar taku! Taku slavna peršona bet, kukr sem zdej jest! Vidjo pa še kaku strašansk dobr sa moj prjatelček. Al samu ana rajč me pa strašank grima inu žalosti, de sem se že skorej kar zjokou. Vejo, mister editar, sej paznajo mojga perjatla Kozla-ma Telebana? Tu je strašansk golanten človek. Taku sva se rada imajle, de nekol tejsa! Vejo ga rajs lajkam! Pa brumen, brumen kaku je! Pa sem ga srečuou glih snovč. Šu je pa 22 štrit pa cegara je kadiu. Pa sem ga pazdravu! "Halo Kozla-ma! Havjudu! Kam jo pa mahaš?"

Je pa zarežu nad mana kukr gad: "Kaj te briga!"

"No! no! Kozla-ma, kaj s pa ti taku šteman dons? Pa ja nejsi z Ruka-felerjem bratušne piu, al pa clu v zlahte z nem stopu? Naumen s cejs zadosti."

"S pot se m sprav!" je zavpu, de sem kar paskoču.

"Ja, kega pa je? Al s bolan, al kaj t je? Pa si rajs nejkam bolan!"

"Bolani! Bolani! Ti grdoba Zgagarska", mi je djau. "Le paglej me! Kakšen obraz imam. Al sem še sploh človekji podoben? Al vidiš kakšen rejvež sem?"

Ga pa pagledam bolj natank v negav obraz. In rajs, kaj vidim? Ves rmen je biu kukr perje od sončne rože. Vejo nus je imu prej rajs zmirej bel plavkasta rdeča farba. Zdej je pa še nus rmen ratu. Rea, taku strašan je biu, de sem se ga ar ustrašu.

"Ja, križ božji, Kozla-ma, kaj se t je pa zgudlu. Kaj si zlatenca dabi?"

"Zlatenca! Zlatenca! Ti grdoba

Zgagarska! Kaj bo zlatenca? Ti si vsega tega kriv!"

"Kozla-ma, kaj t je v glava padlu? Sej te že tolk cajta nejsm neč vidu? Pa sem jest uržeh?"

"Ja! ja! Nečeš neč vejdet! Tu te vprašam: al nejsi ti per svojih valitvah taku slavnu zmagu?"

"Ja, kaj pa je za tu, če sem? Če si moj prjtau, še veselit se moraš z mana!"

"Al ne vajš, de je tu zmaga prot mjen? Kaj ne, mene dol, ti pa gor? Je tu prjateljsk? Pa, al ti nejsa tvoj prjatlje še za avtomobil začel zlagat?"

"Ja, Kozla-ma, kakšen si pa ratu?"

"Kakšen s pa ti? ti moje prjatlje men jemleš in jeh prot mjeni šuntaš?"

"Jest tejsa neč ne vajm! Jest nabenga ne šuntam!"

"Ja, pa al ti nejsa še do za tabak poslal?"

"Je, kaj pa je zatu če so mi?"

"Kaj je zatu? Ti per svoj kratki pameti ne vidiš, da je vse tu mjan na škodo?"

"Kaka, Kozla-ma, tejsa pa najsem vajdu!"

"K si zabit. Viš, take trouble t mjan dajlaš pa Vamerik, de sem jest od same grimast zbolu. Le paglej me!"

"Ja, sej si rajs hedu rmen. Je pa kakšna bolezen si dabiš de si rmen ratu?"

"Ja, le norca se dajlej iz mene ubozga rajveža! Preč se mi pober! je djau pa me je suni in šu naprej. "Ti si uržeh!" je še zakuču.

Pol me je pa moj prjatu povejau, kakšna balezen je biu. Tista k se ji prav pa krajnsk šprah fovšije.

Vidjo, kdo bi ne biu žalasten? Tek taku? Zdej sem pa jest uržeh, de je moj prjatu bolan. Vejo, tu se mi pa kar ferzmaha in me strašansk žalosti.

Ga bom šu jutri prec potroštat. Pa če ga boja še oni vidli, nej ga še oni mal pozdravjo.

Pavle Zgaga.

Ljubljana, Slovenija. — (Za izid kandidature Payleta Zgaga še ne vem, vendar upam, da je sijajno zmagal. Tudi mi tukaj se jako zanimamo zanj. Zato mu tudi jaz iz srca čestitam in želim, da bi vedno tako odločno nastopal, da bo svojega brata Petra popolnoma ugnal in mu izbil iz glave njegove napačne in škodljive nazore. Želeč Vam obilnega blagoslova pri Vašem trudapolnem delu sem z bratskim pozdravom vsem sobratom in vsem rojakom preudani

P. Auguštin Čampa, provincijal.

Sartell, Minn. — Obilo blagoslova božjega želim Vam in Vašim listom. — Tukaj Vam pošljem denar za list Edinost in Ave Maria za naprej in

nazaj, se vam zahvalim, da mi niste lista ustavili. In pošljem Vam tudi novo naročnico za Ave Maria. — Pri tem pa ne morem drugače, kakor da pošljem tudi Pavelčku svoj glas in glas cele naše družine. Ako drugi lahko proti tebi pišeje, smeš tudi ti, ko se vendar samo braniš. Vsi smo s teboj, Pavle, le nič se ne boj. Zato če si zmagal, smo sami mi zmagali. Ti si ves "o-rajt." Tisti, ki bi rad igre, mesto tebe, naj si pa kupi "tinker tajz" in naj igra z njim. Marela mi je tudi všeč, zato ker je velika. Bo morebiti še tvojmu bratcu Peterčku po hvali prišla, če ima "garbeč ken" komando. Pod marelo bo lažje dihal ker bo zrak okrog njega. Revez je že tako čudno "dišal", da je bilo kar strah. Kdo bi jaz do njega prišla, bi mu povedala, da prav gotovo ne vrjame, da bi bil on tvoj brat in tudi ni njegovo ime Zgaga, temveč "stink-kac". Tega mi ne utaji, kajti še tista "cunja" ima tako strašanski "duh", kjer svoje perilo razobeša enkrat na teden kot glasilu. — Zdej pa te še eno reč prosim, Pavle, nikar tiste Kristanove "erbšne" ne pij, da se še ti ne zasmradiš, ker potem te ne bomo več lajkali. Gut baj, Pavle! Pozdrave ti cela družina Bernikova.

Odgovor: — Jejmenasta, na to pa nisem mislil! Nekol več je ne bom! Ti prebiti Kristan da bi bil skorej še miane zagiftu, kukr jih je tolku, ko jim je vsa pamet sferderbu. So long! Pavle.

SRŠENI.

Pe-Terček pelje svoj biznes iz čiste ljubezni do boga, samo da se ta imenuje Bacchus, to je starogrški bog pijancev.

Baje bodo "španski" vrat zavili s sirupom, ki ga pridobivajo iz opic. Veliko jih je moralo že dati življenje v ta namen. Po mojem mnenju nepotrebno. Če je to res, bi se dalo potom statistike dognati. Ako noben socialist, ki pravijo, da so v bližnji zlahti z njo, ne oboli za "špansko", je znamenje, da se bo ta sirup obnesel. Ko to doženejo, naj bi šel začeli opice pobijati.

Ko bi dobil Proletarec kakih 5000 novih naročnikov, bi se znal v par letih iz dolgov izkupati, posito, da bi mej tem časom ne bilo Kristana v Ameriko.

Razne unije se meni zde podobne panjem čebel. Delavci so čebele delavke, pridni pač kakor le čebela. Organajzarji so trotje. Razložek je le ta, da čebele trote po tem, ko so svoje delo opravili, začno brez usmiljenja ven "lifrat", ker nočejo imeti koritarjev v svoji sredi. Delavstvo je pa tako nespametno, da organajzarjem pridno polni korita, samo pa zraven sline požira.

Ker naši rdečkarji ne smejo počenjati kar bi hoteli s katoliškimi Slovenci, zato bjejo po našem časopisju.

Katoliška društva, kaj boste storili za katoliško časopisje ta mesec?

Doma v starem kraju potrebujejo katoliškega časopisa, zakaj bi jim ne naročili "Edinosti"?

Kdor z menoj ne zbira, ta raztresa. (Kristusove besede.)

POZOR!

Naročniki in čitatelji "Edinosti."

Ker se je več naših naročnikov in prijateljev našega lista pismeno oglasilo, da naj bi se kampanjo za nabiranje novih naročnikov na list "EDINOST", podaljšalo še za en mesec, za to smo sklenili to tudi storiti. To smo storili pa tudi zato, ker veliko naših naročnikov bi rado dobilo lepo razpisano nagrado, "SVETLIKAJOČI KRIŽ" do katerega je vpravičen vsakdo, ki nam pošlje dva celo-letna naročnika na "EDINOST." Marsikateri, pa ni imel v tem kratkem času prilike, da bi si zaslužil to lepo nagrado. Zato, naznanjamo vsem našim naročnikom in prijateljem, da kampanja za nabiranje novih naročnikov za list "EDINOST" bo trajala še cel ta mesec. Zato vsi, ki še niste dobili tega lepega križa, potrudite se nekoliko in zaslužite si prelepo nagrado z razširjevanjem KATOLIŠKEGA TISKA, ki je najmodernejšje orožje proti nasprotnikom NAŠE VERE.

Vsem onim, ki so nam poslali nove naročnike zadnje dni, prosimo, d apotrpe par dni. Zaloga križev je nam pošla in novo pošiljatev dobimo vsaki čas. Kakor hitro prejmemo križe jih razpošljemo vsem, ki so nam poslali po dva nova naročnika za naš list.

UPRAVA "EDINOSTI."

Brezplačno en mesec

bom poučeval piano tiste učence oz. učenke, ki se bodo začele pri meni učiti še v mesecu marcu.

TRI MESECE BREZPLAČNO pa poučujem tiste učence, ki naročijo pri meni nov piano. Imam zveze z vsemi velikimi piano-tvornicami v Chicago.

KDOR ŠE NIMA DOMA PIANO, mu dam svojega na razpolago, da se vadi nanj.

POUČUJEM V ANGLEŠKEM JEZIKU. Za lekcijo računam Slovencem samo 50c. Ako se jih uči več iz ene družine še ceneje.

Šola pri meni je sicer stroga, vendar pa vam vseh mojih dosedanjih 17 učencev lahko priča, da je na drugi strani tudi prijetna in vse občinstvo, ki je bilo prisotno na prvem koncertu mojih učencev ve, da vsi izvrstno napredujejo. — Kdor želi kakih pojasnil, sem mu na razpolago vsak dan od 6. do 8. ure zvečer.

IVO RAČIČ

1847 West 22nd Street
Chicago

KADAR POTREBUJETE

Grocerijskih potrebščin, pridite k nam, v naši prodajalni si kupite najboljše blago po najnižji ceni.

Izdelujemo doma pristne domače "kranjske klobase" in to po načinu, kakor jih ljubijo Slovenci. Poizkusite jih enkrat in vedno jih boste naročevali!

Gospodinjam pripeljemo vsa večja naročila na dom. Naročila nam lahko izročite tudi po telefonu.

Na prodaj imamo vedno prvorazredno vsakovrstno meso in to ceneje, kakor drugje!

Sladkorja smo ta teden prejeli veliko zalogo. Zato ga damo sedaj po 6c funt.

Priporočamo se tudi vsem rojakom, da, kadar potrebujejo avtomobilov, kakor za pogrebe, krste ali svate, pokličite nas. S svojim avtomobilom smo vsem vedno na razpolago.

Vsem se najtopleje priporočamo!

KUKMAN'S BROS.

2270 BLUE ISLAND AVE.

CHICAGO, ILL.

Phone: Canal 5691.

THE MINERS NATIONAL BANK EVELETH, MINNESOTA.

CAPITAL AND SURPLUS \$63,000.00.

TO JE BANKA, kjer lahko opravite vse v svojem lastnem jeziku. Imamo zaposljene uradnike, ki govore vaš jezik.

AKO ŽELITE hraniti denar, pridite k nam, da Vam pomagamo. Mi pošiljamo tudi denar na vse dele sveta, po najnižjem dnevnem kurzu.

AKO ŽELITE potovati v staro domovino pridite k nam po pojasnila. Pri nas dobite vsa pojasnila, ki se ga rabi glede potovanja. Mi vam prodamo tudi vozni listek za vsako parobrodsko črto skozi katerokoli želite potovati.

KADAR ŽELITE zavarovati svoja posestva, hiše ali karkoli že, pridite k nam da Vam zavarujemo proti ognju, poškodbi, ali uničenju. Mi zastopamo nanesljivejšje in najsigurnejše zavarovalninske družbe.

NAŠA BANKA naj bo vaša družinska banka, kamor povabite tudi svoje prijatelje. Mi smo vedno hvaležni in veseli, kadar vidimo vas.

Bančni uradniki:

Jas. A. Robb, President. J. C. McGilvery, Vice-Pres.
R. M. Heskett, Vice-President. L. E. Johnson, Cashier.
F. S. Malley, Assist. Cashier. A. Nelson, Assist. Cashier.

Neznani Bog.

(Priredil FR. BLANKO.)
(Nadaljevanje)

"Priatelj, tebi samemu ne bom več dalje prikrival, da sem Sibilu razumel prav tako", odgovori ta. "Čemu bi pa drugače prihitela iz tolike daljave k nam to povedat? Bila bi pa okrutnost tvojo plemenito in ljubečo mater še potrditi v tem strahu. Vendar pa prvemu stavku sledi vedno še drugi, ki nas mora na vsak način tolažiti. Kdor namreč veruje prvemu stavku, mora tudi drugemu. 'Levinja, je izgubila svojega mladiča', rekla je Sibil, ali bolje, Lea je izgubila svojo hčer," pa pristavila je tudi: 'in vsa moč cesarja ne zadostuje, da bi plen obdržal.'

"Res, tako je rekla", odgovori Pavel. "To naj toraj pomeni: 'če se je cesar zaletel, ga bo drugi močnejši pregnal od plena.' Vendar pa še vedno upam — glej, kdo nam prihaja naproti."

S temi besedami je pokazal Pavel na velik neroden voz, ki se je prikazal na ovinku ceste. Spremljalo ga je nekoliko jezdecev.

Ko se gleda tje, odjezdi en jezdec od družbe in prijezdi k Telu, poprejšnjemu boritelju arene, ki je jezdil kakor prednja straža pred našimi prijatelji. Tuji jezdec spregovori z njim par besedi in se v diru vrne k svojemu vozu, ki je polagoma nadaljeval svojo pot, nazaj. Tudi Tel hitro obrne svojega konja in v diru prijezdi k prijateljem.

Ko pridirja do Pavla, vstavi konja, ga po vojaško pozdravi in pravi: "Tamkaj, gospod vitez, se pelje prejšnji triumvir, Marko Lepid, brat vašega očeta, ki vas je prišel iskat."

Mladi tribun je bil zelo iznenađen, a še veliko večje in žalostnejše iznenađenje ga je čakalo, ko je nekaj minut pozneje zvedel iz ust triumvira samega za nenavadni vzrok njegovega potovanja. Agata je prejšnji dan popoldne po navadi šla sama k obrežju, kakor so pravili sužnji, ki so jo že večkrat videli, a proti večeru so jo zastoj pričakovali in iskali. Izginila je.

Neutolažljiv, da jo je ravno v njegovi hiši zadela nesreča, se je podal triumvir na pot. Popreje so seveda natančno preiskali celo obrežje Monte Circella, vrt, vsa dvorišča, sleherni skalno razpoko in celi grad. Kljub svoji visoki starosti se je triumvir podal na pot, da osebno prinese svoji svakinji žalostno vest in da se s Pavlom in njegovim prijatelji posvetuje, kaj bi se dalo storiti v njeno rešitev. Baš se je, da jih bo našel še daleč na severu, tam kje blizu Verone. Zaradi tega ni bil ravno neprijetno iznenađen, ko jih je srečal tu, skoraj pod obzidjem Rima, ker je bilo s tem mnogo časa pridobljenega.

Nočemo opisovati bolečin nesrečne matere, ko je iz tega srečanja bolj uganila, kakor zvedela, da je njeno dete zadela nesreča. Sibil je imela prav, ko jo je primerjala Levinji; ker ta nežna, v vseh svojih kretnjah in besedah umerjena Grkinja, je bila sedaj le še svojega deteta oropana mati. — Zadržala je delati z vsemi silami, ki so ji bile na razpolago, edino le na to, da bi čim preje rešila svoje nesrečno dete iz krempljev krvoločnega tigra, ki ga je ugrabil.

Kratko, a resno posvetovanje je sledilo. Triumvir in prijatelji so bili vsi enih misli, da naj namreč Dionizij sporoči cel dogodek imperatorju Avgustu, ker so bili vsi prepričani, da ima tu Tiberij svoje prste vmes. Edini Avgust je pa, ki more proti njemu še kaj opraviti.

Vse drugih misli je pa bil Dionizij sam. "Ako ne moremo podpreti svoje tožbe", pravi po kratkem premisleku, "z neovrgljivimi dokazi, si vsi nakopljemo le gotovo smrt. Tudi Avgust je zopet bolan in nepristopen za vse. Vsi tudi dobro veste, da se mora Avgust ravnokot bati Tiberija, svojega posinovljenca in naslednika, kakor on njega. Tiberij se upa to in ono, ker njegova zvezda ravno vshaja, Avgustova se pa nagiblje k zatonu. Tu nam imperator ne more prav nič pomagati —"

"Potem pa Germanik", omeni Pavel.

"Ravnokot malo", odgovori Dionizij.

"Ne", pravi prejšnji triumvir, "od mlajšega cesarja ne smemo pričakovati nobene pomoči. Ali ni prevaril celi Rim, ko je odklonil triumf in ni spregovoril v nemajočih besedi, katere smo vsi pričakovali. Rim bi namreč tisočkrat rajši sklonil svoj tilnik pod jarem Germanika, kakor pa pod Tiberijevega. Ali Germanik se ne upa stopiti na tilnik, ki mu ga celi narod ponuja z veseljem — on ne zna odbiti zlobnost s zalobnostjo — in zaradi tega bo propadel sam, namesto da bi rešil druge. Ali imam prav, ali ne?" se obrne k Grku, ki ga je začuden poslušal.

"Z vašo izkušnostjo se pač ne more primerjati moja malenkost, posebno, ker sem še tujec", odgovori Dionizij skromno. "Glede tega se pa najine misli popolnoma ujemajo. Germanik ne dosega Tiberija ne v hudočobji, ne v naši zadevi — ravno zaradi tega ne, ker ga ko človek in poštenjak tako visoko nadkriljuje. Germanik zna voditi vojske, ne pa zahrbtnje politike, zato on ni steber, na katerega bi se mogli opreti. Tudi njegova zvezda zahaja."

"Vse kaj drugega bi bilo", začne zopet bivši triumvir, "če bi mogli stopiti s zadostnimi dokazi pred ljudstvo in vojaštvo, ter jih prepričati o novem nasilstvu tirana. Javno mnenje, in nezadovoljnost čet, to je še edina moč, pred katero se trese tudi Tiberij."

"Zadeli ste žebelj na glavo, gospod vitez!" zakliče Tel razburjeno. "Pri Jupitru! če bi le vedeli, kam je vražji zmaj skril svoj nežni plen, pri-segam vam, ne bo preteklo štiri in dvajset ur in celi Rim z gladijatorji na čelu bo to vedel in ustal kakor en mož proti njemu! Ali niso že dosti tiranov na ta način vrgli? Ali nimamo hrabrega, plemenitega in pravičnega Germanika, da zamašimo luknjo, ki bi z njegovim padcem nastala? Ali ne naklada nesramnost na nesramnost; in ali ne bi bilo boljše narediti konec temu početju rajše danes, kakor jutri?"

Tel, ki je bil, kakor bivši lanist, pri narodu in učencih enako priljubljen, je bil v resnici mož, ki bi znal voditi vstajo ljudstva. Napol prestrašeni, napol radostni so zrlj Lea in ostali na orjaško postavo in odločen obraz, ki je vsled navdušenja kar gorel.

"Kvišku! V Rim, gospodje!" zakliče Tel navdušeno. "Predno za-tone solnce v morju, boste zvedeli, kam so deklico skrili."

XI.

Komaj je mladi vitez spravljal svojo mater s sužnjo v neko hišo, ki mu jo je nasvetoval Tel, šel se je v njegovem spremstvu najprej predstaviti Germaniku, potem je pa nameraval poizvedovati, kam so skrili njegovo sestro.

Tudi Tel je govoril že z osovbojencem Klavdijem, katerega se bravci gotovo še spominjajo, ki je obljubil iz prevelike hvalečnosti do tribuna storiti vse, kar more, da bi zvedel za Agatino bivališče.

Dionizij Atenjan je pa tudi hitel k svojemu posebnemu dobrotniku, mlademu cesarju, da bi mu povedal, kaj se je zgodilo. Hotel je vsaj slišati, kaj poreče o tej stvari Germanik in če bi mu mogel dati kakšen svet.

Pavel se je po večurnem brezuspešnem naporu ves obupan vrnil k materi.

"Prepustite, gospod, to meni in mojim prejšnjim tovarišem!" je rekel Tel pri ločitvi, "glejte samo, da vaša plemenita mati ostane v veseli nadi. — Noč nam bo odkrila, kar nam skriva dan!"

S temi besedami se poslovi od mladega viteza in hiti k hišam in zbirališčem gladijatorjev, da tamkaj razširi zadnji zločin Tiberijev. Pri tem je pa izgovoril tudi besede, s katerimi je namigaval, da namerava zvečer v njihovi družbi napasti neko hišo, ali palačo, kakor bo ravno potrebno, o čemur jim bo že povedal natančneje o pravem času.

Ko je Pavel zavil s hitrim korakom v ozko ulico, kjer je stanovala njegova mati, videl je v mraku dve osebi iti mimo, starega moža in vođečo ga deklico. Ni se pa pobliže zmenil za njiju in že par trenutkov pozneje je dospel do svoje matere. Ta ga je sprejela proti pričakovanju zelo potolažena in pomirjena.

SVETI KRIŽEV POT.

V zalogi imamo lično knjižico sv. Križev Pot. Priporočamo jo č. duhovščini za šolsko mladino, ako imajo šolarji knjigo z enako vsebino je mladino lažje vaditi k pobožnosti. Enako priporočamo to knjižico odraslim. Cena je 15c iztis. Pri večjih naročilih damo popust. Naročite se pri

Franciscan Press,

1849 W. 22nd St., Chicago, Ill.

J. KOSMACH.

1804 W. 22nd St., Chicago, Ill.
Rojakom se priporočam pri nakupu raznih

BARV, VARNIŠEV, ŽELEZJA
KLJUČAVNIC IN STEKLA.

Prevzamem barvanje hiš zunaj in znotraj, pokladam stenski papir.
Najboljše delo, nanižje cene.
Rojaki obrnite se vselej na svojega rojaka!

DR. JAMES
W. MALLY.

SLOVENSKI ZOBOZDRAVNIK

Uradne ure:

od 9:00 do 12:00 in 1:00 do 5:00;
zvečer od 6:00 do 8:00.

V nedeljo od 10:00 do 12:00.

Phones:

Randolf 3711 — Office.

Princ. 1274 L — Office.

Randolf 1807 W — Res.

6127 St. Clair ave., Cleveland, O.

SLOV. KAT.

PEVSKO

DRUŠTVO

"LIRA"

Slov. kat. pevsko društvo "Lira", Cleveland, Ohio. — Predsednik: Anton Grdina, 1053 E. 62nd St. — Pevovodja in podpredsednik: Matej Holmar, 6211 Glass ave. — Tajnik: Ig. Zupančič, 955 Addison Rd. — Blagajnik: Frank Matjašič, 6526 Schafer ave. — Kolektor Ant. Smolič, 6411 Varian ave.

Pevske vaje so v torek, četrtek in soboto ob pol 8 uri zvečer.

Seje vsak prvi torek v mesecu v stari soli sv. Vida.

Kolikor močnejši je naš katoliški časnik, toliko močnejši smo mi. — To dela tvoj katoliški časnik. — Mu ne boš pokazal nekoliko svoje hvalečnosti ta mesec?

NAZNANILO IN PRIPOROČILO

Cenjenim naročnikom naših listov, kakor tudi vsem rojakom po slov. naselbinah v državi New York, naznanjamo, da jih bo v kratkem obiskal naš zastopnik **Mr. Lea Mladich**, ki je pooblaščen pobirati naročnino za naše liste, kakor tudi oglaševanja in vsa druga naročila, ki so v zvezi z našimi listi. Vsem našim naročnikom in blagim dobrotnikom, kakor tudi vsem rojakom ga najtopleje priporočamo in prosimo, da mu grejo na roke pri njegovem delu za naš tisk. Rojaki, pomagajte mu širiti naše liste!

Uprava Ave Maria, Edinosti
in Glasnika P. S. J.

POZOR IGRALCI
HARMONIK

Izdelujem slovenske, nemške in kromatične harmonike, enako kakor si kdo želi. Popravilam vsakovrstne harmonike, delo garantiram, cene so zmerne. Pišite po naš cenik. Se priporočam rojakom širom Amerike za naročila. S spoštovanjem

ANTON MERVAR,
6921 St. Clair Av., Cleveland, O.

GOSPODINJA

PREMIŠLJUJE TRIKRAT NA DAN.

Premišljuje: kaj bo pripravila za zajutrek, za kosilo in večerjo. Najbolj jo pa teži to, kje si bo kupila potrebne stvari za jedila. Odgovor na to je ta: V vaši sredini je "Slovenska mesnica!"

MATH. KREMESEC

SLOVENSKI MESAR

1912 West 22nd Street

Chicago, Ill.

Phone: Canal 6319.

Pri njemu se dobi vedno najboljše vsak dan sveže meso, suho po domačem načinu prekajeno meso in prave domače "Kranjske klobase", doma narejene po slov. receptu. Gospodinje zapomnite si to!

Ako hočete imeti dobro obuvalo tedaj pojdite v prodajalno Mr. Suhadolnik in ga boste dobili.

Frank Suhadolnik.

NAJVEČJA SLOVENSKA TRGOVINA S ČREVLJI

6107 St. Clair avenue,

Cleveland, Ohio.

Mr. Suhadolnik je tudi zastopnik stov "Edinost", "Ave Maria" in "Glasnika Presv. Srca Jezusovega." On ima tudi vedno v zalogi naše vsakovrstne molitvenike in druge knjige. Pri njemu si lahko tudi kupite letošnji "Koledar Ave Maria", ki je letos eden izmed najbolj zanimivih slovenskih koledarjev v Ameriki. Za vse ki je v zvezi z našimi listi se obrnite na njega in on vas bo vsestransko postregel.

Pripravite se za neodvisnost!

Začnite se sedaj pripravljati na denarno neodvisnost s tem, da začnete vlagati v hranilni oddelk v Kaspar State Bank.

Čim prej začnete, prej se vam bodo pokazale lepe priložnosti in uspeh. Ko boste imeli denar na banki, boste čutili v sebi moč za napredek in postali boste samozavedni.

Konservativna in varna banka. Ima vse bančne zmožnosti. Bančna moč nad dvanaest milijonov dolarjev.

Varna banka, kamor nahigate svoj denar.

KASPAR STATE BANK

BLUE ISLAND AVE., CORNER 19th STREET

Da ugodimo onim, ko ne morejo priti med deveto uro zjutraj in do petih zvečer, zato bo ta banka odprta ob pondelkih in sobotah do pol devetih zvečer.